

Jacobus 4:15

“In plaats dat gij zoudt zeggen:

‘indien de Heere wil en wij leven zullen, zo zullen wij dit of dat doen.’”

1 dit leven 2 Zijn wil 3 onze houding

Gemeente,

Het liefst rijden we flink door. Als we onderweg zijn, zijn we er het liefst zo gauw mogelijk. Aan filerijden hebben we eigenlijk allemaal een hekel. Dat kost maar tijd. En stilstaan is al helemaal erg. Als de politie voor ons komt rijden en ons meeloodst een parkeerplaats op om te stoppen is dat geen welkom gebeuren. Toch kan dat wel eens goed en nuttig zijn. Als je te lang achter het stuur hebt gezeten. Als er een defect aan je auto is. Dan is stilstaan op een parkeerplaats nuttig en nodig.

Zo is het ook in ons hele leven. Het liefst jagen wij maar door. We komen toch al vaak tijd te kort. Dus oponthoud daar houden we niet van. We hebben nog veel plannen en we willen nog een hoop doen. We hebben ons plannen. Misschien te verdelen over twee periodes. Voor de zomervakantie en na de zomervakantie. Voor de zomervakantie willen we bijv. graag ons diploma halen, overgaan met ons rapport, een project afhebben, de verbouw van ons huis afronden. En na de zomervakantie willen we aan iets nieuws beginnen. Nieuwe school studiejaar, opleiding, nieuwe baan, er kan zoveel zijn. Vandaag, op biddag, komt de HEERE voor ons rijden en loodst ons de parkeerplaats op. Sta eens stil. Tot bezinning en zelfbeproeving. Dat kan zo nodig en nuttig zijn. Sta eens stil en overdenk eens de woorden van de tekst: In plaats dat gij zoudt zeggen indien de Heere wil en wij leven zullen zo zullen wij dit of dat doen.

Dan denkt Jacobus in zijn tijd aan een reis maken om ergens koopmanschap te doen en een jaar weg te zijn. Dan gaat het natuurlijk over een reis te voet of per ezel. En ja dan ben je al gauw een lange tijd onderweg heen en weer. Dan is er wel veel veranderd. Wij gaan per fiets of scooter, en anders met trein, auto of vliegtuig. Dan duurt dat meestal een heel stuk korter. En in een paar dagen tijd kun je op en neer geweest zijn naar landen als Italië, Australië of Canada. Of je doet in zo'n land stage voor een half jaar. Dat zijn dingen waar Jacobus niet aan denken kon.

En toch, één ding is hetzelfde gebleven: om die reizen te maken en om onze plannen te kunnen ten uitvoer brengen moeten we dat éne niet over het hoofd zijn. En daar wil de HEERE ons vanavond bij stil laten staan. Jaag en jakker nou niet door, maar laat u mee stilzetten. Ontzettend nodig en nuttig. Want om die reizen en plannen te kunnen realiseren

moeten we er nog wel zijn. In leven zijn. Ja, dat is logisch. Ja dat is zo logisch dat juist dat uit onze gedachten verdwijnen kan. Want bij alles wat veranderd is met alle technische mogelijkheden is één ding gelijk gebleven: ons leven is een damp, vers 14.

1 dit leven

Dus geldt: de dood wenkt ieder uur. Een damp: boven de sloot als het 's avonds afkoelt: een condenswolk. Of een mistflard, die 's morgens laag boven het weiland hangt. En even later als de zon doorbreekt: weg, opgelost, verdwenen. Let er wel op: zonder dat er schokkende dingen gebeuren. Er is geen storm of onweersbui of geweld voor nodig; hij lost vanzelf op in het zonlicht. Zo is ons leven. Een damp. Die voor een weinig tijd gezien wordt en daarna verdwijnt. En dat hoeft helemaal niet met een enorme klap te gebeuren. Dat kan ook: een ongeluk in het verkeer of thuis of op je werk. Maar ook veel stiller. Als er één adertje springt in je hoofd, als er één bloedprop ontstaat die naar je hoofd gaat, als er één zwak plek in je aorta ontstaat en knapt. En in een seconde leven wij niet meer. Hoeft helemaal geen geweld aan te pas te komen, het kan 'zomaar' gebeuren, stil en onaangekondigd. Sinds Genesis 3, of tussen Genesis 3 en Openbaring 21 in is ons leven een damp. Voor de zondeval was ons leven op zich ook broos, maar toen had het een bescherm laag om zich heen, een glazen stolp die alle aantastingen ahw tegenhield. Als een kuikentje in een glazen stolp. Kan geen roofvogel bij. Maar wij hebben in onze afval van God die stolp afgegooid en nu zijn wij ieder ogenblik in gevaar. Als je er over nadenkt zal het biologisch wel zo zijn: om over 1 seconde te leven moeten er wel miljoenen zenuwen, bloedvaatjes, enz werken, om over één seconde te sterven hoeft er maar één bloedvaatje uit te vallen....

Jacobus houdt ons van Godswege het bord voor: sta eens stil. Op de parkeerplaats, vanavond aan de kant van de snelweg van je leven. Dat is zo nuttig en nodig. Het is de mens gezet te sterven en daarna het oordeel. Sta een stil. Want is het niet vaak zoals dat gedichtje zegt:

Even om een boodschap en even naar de zaak
Eventjes naar vrienden en even wat vermaak
Even luist'ren naar het nieuws en even naar de kerk
Even lezen even bidden en dan weer aan het werk
Wij doen alles even we hebben haast en weinig tijd
Maar na dit korte even komt de eindeloze eeuwigheid
En is uw ziel dan daarop voorbereid?

Sta eens stil en houdt rust. Want wie altijd maar verdergaat en verder plant en doorblijft rijden die denkt overal om en die is overal op voorbereid, zelfs op zijn oude dag en pensioen, maar die gaat onvoorbereid de eeuwigheid tegemoet. En dat moeten we elkaar ten

zeerste afraden. Daarom: laat u laat je vanavond stilzetten op de parkeerplaats.

Maar, waar wil Jacobus ons dan naartoe hebben? Als je daarbij stilstaat, dan heb je toch geen leven meer? Als je altijd eraan denken moet: misschien ben ik er morgen wel niet meer, dan krijg je toch een angstig en krampachtig leven en durf je nergens meer van te genieten. Dus: je kan er maar beter niet aan te denken. Is dat dan de bedoeling? Nee, dat is een verzoeking, een gevaar.

Of, wil Jacobus ons soms laten denken wat dat meisje dacht toen ze terugkwam van een begrafenis en een ernstige rouwdienst. Toen zei ze: nu weet ik het zeker: we gaan dit jaar nog naar de Canarische eilanden toe. Want volgend jaar kan het misschien niet meer. Dan moeten we intensief leven en er zo gauw mogelijk uithalen wat erin zit. Uit alle macht genieten nu het kan, want je kan wel werken werken, sparen sparen, maar dat kan allemaal voor niks zijn. Laten we het er dan zo gauw mogelijk van nemen. Is dat de bedoeling? Nee, dat is een verzoeking, een gevaar.

Waar wil Jacobus, waar wil de HEERE ons dan hebben? Niet in paniek en angst, niet in maar verderleven en niet aan denken, en proberen te genieten zoveel als vandaag kan. Nee, maar Jacobus wil laten vinden de rust in Zijn wil. De rust in Zijn wil. De grote schat en rijkdom die de Heere geven wil. Laten we de tekst eens lezen. In plaats dat gij zoudt zeggen: indien de Heere wil en wij leven zullen wij dit of dat doen. Nog preciezer vertaald staat er zelfs: indien de Heere wil zullen wij leven en dit of dat doen. Dus ook het leven zelf dat hangt helemaal aan de wil van de Heere. Wordt daardoor bepaald. Wij zullen leven indien de Heere het wil.

2 Zijn wil

En nu hoeven we niet te vragen wie met deze 'Heere' wordt bedoeld. Dat kan niemand anders zijn dan Jezus Christus. Hij is 'Heere'. Dat was de titel in die dagen van de persoon die bezit en slaven had. Zo'n man, een heer, die kocht slaven, verzorgde slaven, zette ze aan het werk. En daar waren geen arbeidsovereenkomsten of CAO's voor. Die heer die kon doen en laten met zijn slaven wat hij wilde. Het hing er maar net vanaf wat voor heer je had getroffen. Er waren vreselijke bij, tirannen, uitbuiters, meedogenloze heren die alleen maar eigen winst en gemak zochten. Maar er waren ook anderen: goede heren, die oog hadden voor het welzijn van hun slaven, die zelfs bedelaars daklozen opkochten om hen zo van onderdak en verzorging te voorzien. Dat waren goede heren. Maar er is geen betere dan Jezus, onze Heere!

Kijk, dan is het mooi als je je catechismus kent. Zondag 13,

waarom noemt gij Hem onze Heere? En je kunt daar elke zondagavond bij de geloofsbelijdenis aan denken. Dat is omdat Hij ons met lichaam en ziel van al onze zonden met Zijn dierbaar bloed heeft gekocht en ons van alle heerschappij des duivels heeft verlost en ons zo tot Zijn eigendom heeft gemaakt. Gekocht en verlost. Zijn eigendom. Het is Zijn werk om Zich een Gemeente te vergaderen.

Het is Zijn wil dat Zijn Kerk die God ter eer zal leven. En om Zijn Kerk onberispelijk voor de Vader te stellen. Opdat in haar leven en sterven God verheerlijkt wordt. Het is dus Zijn wil dat mijn leven God ter eer zal zijn. En aan die wil is mijn leven dienstbaar en onderworpen. Dat bepaalt hoe Hij mijn leven leidt en of Hij mij het leven geeft. Zijn wil, de wil van Hem, Die mij zo liefhad en liefheeft dat Hij Zijn bloed heeft gegeven. Die mij verlost heeft van duivel en zonde. Die mij onberispelijk wil stellen voor de Vader. In die wil is mijn leven geborgen. Van die wil hangt mijn leven of niet leven af. Dat is zekerheid. Dat is mijn troost. Dat van Zijn wil mijn leven afhangt.

Gemeente, zodat de vraag voor ons is: wie is deze Heere voor ons? Hij laat Zich prediken, 52 zondagen per jaar als de Heere, Die tot Zijn eigendom maakt, in Wiens bloed loskoping is, door Wiens Geest verlossing is. Laat Mij uw Heere zijn. Ik koop vrij, Ik verlos, Ik maak tot Mijn eigendom. Mijn bloed en Mijn Geest. Hebben wij Hem nodig gekregen? Sta daar eens bij stil op de parkeerplaats. Want anders heb je overal om gedacht en overal in voorzien: voor velen van ons zal gelden: voor het geval van ziekte, of inbraak, of brand heb je een verzekering geregeld. Voor het geval van arbeidsongeschiktheid een uitkering. Voor het geval van pensioen een extra spaarpotje als aanvulling, voor het geval van overlijden misschien zelfs een levensverzekering. Overal op berekend en in voorzien. En voor je schuld en slavernij der zonde? Hebben we daarin al voorzien? Voor je geestelijke dood en blindheid? Kreeg u Hem nodig? Kreeg jij Hem nodig? Op weg naar de eeuwigheid. Op de parkeerplaats van bezinning en in Zijn dienst. Hem gevonden. Door Hem gevonden. Dan kun je zeggen: wat er mijn leven moest gebeuren is gebeurd. Kunt u dat zeggen: wat er moest gebeuren in mijn leven is gebeurd?

Dan ben ik die ene zekerheid die ik dacht te hebben, of waar ik vanuit ging, kwijtgeraakt. Ik ben mijn leven niet zeker, nog niet voor de dag van morgen. Maar een andere zekerheid heb ik teruggekregen: hetzij wij leven hetzij wij sterven morgen, wij zijn des Heeren. Mijn rust hangt niet aan de zijden draad van mijn leven, maar aan de gouden ketting van Zijn wil. Dat is toch veel meer waard dan andersom? Stel je voor dat je

zeker zou weten dat je nog 25 jaar zou leven, of nog 50, stel dat je daar zekerheid over had, maar je had geen zekerheid over Gods trouw en Zijn wil, zou je het dan aandurven? Zou je dan gelukkig ermee zijn?

Dan ben je toch veel rijker met dat andere? Niet van mijn leven, maar van Zijn wil ben ik zeker. Dat het Zijn wil is mijn leven en sterven tot Gods eer te laten zijn. Hoe dan ook en wanneer dan ook. Rust in Zijn wil. Of dat vanzelf gaat, of dat zonder spanning, strijd is? Nee, zeker niet. Dat ervaren we wel. Als je moet meedelen dat de Heere iemand uit dit leven weggenomen heeft. Op Zijn tijd. Op Zijn wijze. Zo jong nog. Zoveel vragen. Een jongetje van 12 dat zo graag dominee wilde worden, en door een auto wordt aangereden en sterft. En voor een misdadiger loopt het altijd weer goed af. Een jonge vader of moeder die naar onze inschatting niet gemist kan worden die overlijdt, en een oude dementerende overgrootmoeder die blijft jarenlang nog in leven. En als ik die jongen of dat meisje, of als ik die vader die moeder zou zijn of worden....? Zou je het dan met Zijn wil niet moeilijk kunnen krijgen? Aangevochten, opstandig zelfs? Indien de Heere wil.... Dan roep je met de discipelen: "Meester, wij vergaan.". Dan is er geen rust in je hart, tenzij, totdat de Heilige Geest je ogen richt je hart richt op je Heere. Deze Heere. Die in Gethsemané worstelde met de wil van God. Vader, indien het mogelijk laat het voorbijgaan, maar niet Mijn wil, Uw wil geschiede. En uit Hem druppelt vrede neer. Uit Hem daalt vrede neer die alle verstand en gevoel te boven gaat. Uit deze Heere, Die de wil van Zijn Vader volgde tot in de dood des kruises en zo Zijn bloed gaf en de Geest verwierf. Dan zal Zijn wil goed zijn. Uit Hem daalt het neer. Geeft het vrede. Geeft het rust. In Zijn wil.

3 onze houding

Indien de Heere wil zullen wij leven en dit of dat doen. Dat geldt voor alles wat we plannen en hopen voor de komende tijd. Voor de zomer of na de zomer. En daaruit vloeien enkele lijnen voor om in het leven te staan.

A: Een viertal lijnen, ook praktisch en concreet. In de eerste plaats de lijn van bedachtzaamheid. Om bij alles te bedenken: Deo volente. Want dat is de latijnse uitdrukking voor: zo de Heere wil. Afgekort: DV. Laten we dat gebruik maar in ere houden. Zeker in officiële aankondigingen van huwelijk, opening, of receptie. Zonder Zijn Naam ijdel te gebruiken. Daarom zegt Paulus ook wel eens in zijn brieven: ik hoop voor de winter bij u te zijn. Bedachtzaamheid. Maar dat is dan ook een vraag aan onszelf: bedenken we inderdaad wat we daarmee zeggen? Ons huwelijk waar we naar uitzien, ons jubileum, onze verjaardag, onze nieuwe werk, het

volgend seizoen: bedenk ik ook echt: Heere, alleen als U het wilt. Je mag het voor Hem neerleggen: Heere, U weet hoe graag we het beleven, hoe we ernaar verlangen, zeg dat maar, maar: als Uw wil anders is, geef ons dan genade om Uw weg te gaan. Laat dan genade ons Uw weg leren als Uw wil anders is dan onze aankondiging en ons verlangen.

En dan mag het Deo volente ook een getuigenis zijn: zeker in onze tijd. Dat ze je vragen op je werk of klas: wat betekent dat: DV op jullie kaart? Waarom zet je er dat op? Zou je niet mogen bidden dat ze ernaar vragen en om vrijmoedigheid om dan te spreken van Hem in wiens hand je leven is en ook het leven van degene die ernaar vraagt.

Bedachtzaamheid.

B: Een tweede lijn is zorgvuldigheid. Als je hierbij leeft, bij het Deo volente, zo de Heere wil, zouden we dan niet zorgvuldig leven? Zorgvuldig omgaan met je leven en dat van anderen? In het verkeer, in je omgang met drank en eten? Mbt roken en overbelasting. En zorgvuldig vooral mbt je ziel. Die kun je beter maar niet blootstellen aan popmuziek, aan slechte invloeden van zoveel sites en programma's.

Zorgvuldigheid: als je afscheid van elkaar neemt, en de deur uitgaat. Om boodschappen, naar je werk, naar school, sport, vrienden toe. Als je afscheid van elkaar neemt en g'dag zegt. Hoe doen we dat? Met een kwaad gezicht en met onuitgesproken ruzie. En je denkt bij jezelf, en ik kijk niet meer om, ik zwaai niet en ik zeg geen tot ziens..... en het zou de laatste keer blijken te zijn. Of je maakt het 's avonds niet goed als man en vrouw voor je de nacht ingaat... en het zou de laatste nacht zijn voor één van de twee?

En zorgvuldigheid betekent ook: is er voor als wij er niet meer zijn, iets bekend? Weten onze geliefden hoe het in ons hart ligt en wat er leeft. Wat onze wens is voor onze achterblijvenden? Of laten we een leeg testament na? Hebben trouwens nagedacht over een testament, over voogdijschap. Toen we op onszelf gingen wonen, trouwden, toen we kinderen kregen? "Heere, geef dat als ik er niet meer ben, dat ik mijn geliefde goed verzorgd heb achtergelaten en met rijke herinneringen."

Bedachtzaamheid en zorgvuldigheid.

C: De derde lijn is afhankelijkheid. Afhankelijkheid mbt onze taken in het leven. Want of we die kunnen doen en met goed resultaat kunnen doen hangt er dus niet simpelweg vanaf of we er goed voorstaan, of we er ervaring mee hebben, of ergens goed in zijn. Nee, dat hangt ten diepste af van: indien de Heere het wil. Want ik kan er goed voorstaan, ervaring hebben, ergens goed in zijn, en de volgende keer gaat het helemaal mis: ik weet niks meer, ik vergis me, ik zie wat over het hoofd. Mbt verkeer, werk, school, sport, overal en in alles. Afhankelijkheid van Zijn wil. Het is

zo'n akelig gevaar dat hoe beter we ergens voor staan hoe minder we ervoor bidden. Het lijkt helemaal niet nodig te zijn. Wat een oefening levenslang: om ook te bidden voor die dingen waarin je zo goed bent en die nog nooit niet gelukt zijn bij je.

En andersom: als je ergens enorm tegenop ziet, maar het komt op je pad, een gesprek waar je enorm tegenop ziet, een taak die je veel te moeilijk lijkt. Daar hangt het ten diepste niet vanaf. Maar indien de Heere het wil. En als het Zijn wil zal het toch gaan.

Bedachtzaamheid, zorgvuldigheid, afhankelijkheid. We houden even halt. Vers 17 zegt: wie dan weet goed te doen maar niet doet, dien is het zonde. Kijk, bij zonde hoef je niet alleen te denken aan moord, overspel, liegen, vloeken, enz. Nee, het zit hem ook hierin: als ik weet en ik weet het dat mijn leven een damp is en van Zijn wil afhangt, maar ik beleef dat niet, ik doe, ik beleef, spreek en handel daar niet naar, dat is zonde. Die levenshouding van onbedachtzaamheid, onzorgvuldigheid en onafhankelijkheid die overal doorheen vloeit, dat is zonde. Dan misken ik God en dan doe ik alsof ik God ben. Als dat geen zonde is. En die zit zo diep, die mengt zich zo overal doorheen, dat hou je niet tegen, dat speelt je telkens weer parten. Dat wil ons dicht bij de Heere brengen en houden. O Heere Jezus, oefen mij en leer mij in bedachtzaamheid, in zorgvuldigheid, in afhankelijkheid. En oefen mij ook in dat laatste, dat vierde:

D: Dankbaarheid. Dankbaarheid. Want wie zo leven mag bij dat Deo volente, die is dankbaar. Dankbaar voor elke dag die je krijgt. Dankbaar voor alles wat je doet en lukken mag, fijn mag gaan. Dat is dankzij Zijn wil en Zijn macht en zorg. Elke dag. Elke seconde. En wat is nou een dag? Die vliegt voorbij. En we slikken het door zonder goed te proeven. Zoals ene kind een glas drinken naar binnen kan slokken en moeder zegt: drink eens wat rustiger, je proeft niet eens wat je drinkt jij. Laten we de dagen en de weldaden proeven. En in elke dag Zijn wil en goedheid proeven. En hoeveel dagen heb je het dan niet over? Als je al 10 bent, of als je 50 mag worden, of 25 jaar getrouwd mag zijn of 40 jaar. Zoveel dagen, omdat U het wilde, U het gaf. Elke dag een geschenk van Hem en van Zijn wil. Tot en met de laatste dag toe.

En dan zal Hij zeggen: "Vader Ik wil, Zijn wil is het dus, dat ook zij zijn zullen waar Ik ben." Voor eeuwig dankdag. Dankdag voor Zijn wil.

Amen